

Gjeterhund: - Tenk dyrevelferd!

Forfatter

Cathinka Kjelstrup, NSG

Sammendrag

Hva mener andre om oss som trener og bruker gjeterhund? Sauegjeting med hund kan oppfattes forskjellig, ikke bare av NOAH og andre dyreverngrupper, men også av sauebønder som ikke bruker hund selv. Ofte spres videoer og bilder på nettet, f.eks. via sosiale medier. Bør vi tenke på hva vi legger ut?

Publisert

2015

Referanse

Sau og Geit 2/2015

Utskriftsdato

22.07.2019 www.fag.nsg.no

Gjeterhund:

- Tenk dyrevelferd!

(Foto: Nina Sand)

Hva mener andre om oss som trener og bruker gjeterhund? Sauegjeting med hund kan oppfattes forskjellig, ikke bare av NOAH og andre dyreverngrupper, men også av sauebønder som ikke bruker hund selv. Ofte spres videoer og bilder på nettet, f.eks. via sosiale medier. Bør vi tenke på hva vi legger ut?

Siste året er det økt oppmerksomhet om dyrevelferd innenfor bruk av gjeterhund. Dommerne hadde oppe dyrevelferd og håndheving av regelverket på en samling nå i vinter. Det er viktig å tenke dyrevelferd også når vi legger videoer ut på nettet, eller når vi selv ser på videoer på nettet. I denne artikkelen vil vi sette fokus på noen av de spørsmåla/problemstillingene som har kommet opp siste året rundt temaet dyrevelferd.

Gjeterhundprøver

På gjeterhundprøver kan hvem som helst dukke opp og se på. Bør vi kanskje tenke mer nøye gjennom hva publikum tenker om dyrehåndtering – kanskje blir vi da enda flinkere til å tenke på dyras velferd? Av og til jager hunden sauene inn til oss, fra en avstand på 300 meter, kanskje uten stopp. Går det for fort kan dette bli for stor påkjønning for dyra og er ikke god dyrehåndtering. Da bør vi tenke på dyras beste og stoppe i tide. Jeg har selv opplevd å være arrangør av

gjeterhundprøver, og noen ganger ønsket å kunne gripe inn fordi jeg synes dommeren lar det gå for langt. Det er heldigvis sjeldent, men vi må alle bidra til at slikt ikke skjer.

Også jeg har opplevd at hunden min har «jaget» sauene for raskt innover. Da har jeg stort sett alltid løpt ut og stoppet, før det har gått ut over dyrevelferden. Noen ganger har kanskje heller ikke jeg vært flink nok til å stoppe i tide. Da hadde det faktisk vært greit om dommeren hadde grepet inn og bedt meg bryte. Ikke alle synes det er like enkelt å gå av banen selv, spesielt i konkurranser som gir uttakspoeng eller landslagspoeng.

Nye regler

Det er ikke enkelt å gå av banen - når nok er nok. I de nye prøvereglene er det imidlertid lagt inn en regel om at fører som bryter selv beholder poengene som er oppnådd fram til bruddet. Altså på samme måte som om tiden går ut før en er gjennom hele prøven. Dette vil da kanskje gjøre det enklere for flere å gå av banen når det går på akkord med dyrevelferden. En har med dette fått valget om enten å gå av banen selv, og beholde «opptjente» poeng, eller at dommer bryter og det blir null poeng. Forhåpentligvis vil dette føre til at flere forlater pælen og går av banen før dommeren må gripe inn.

Facebook

Det siste året har det dessverre også kommet flere klager på håndtering av sau i videoer som er lagt ut på nett.

Det har gått på alt fra valper som jager og stresser sauene til eldre hunder som jager dyr unødige. For oss som driver med gjeterhund og har erfart hvordan en valp eller unghund oppfører seg når den første gang blir introdusert for sau, vet vi at det fort kan bli fart i svingene. Men hva tenker andre når de ser det?

Saueklipping

Saueklipping har blitt utsatt for voldsom kritikk fra dyreverngrupper, som mente det var dyremishandling å klippe sau. Dette skjedde på bakgrunn av et bilde av en sau som hadde fått et voldsomt kutt i svangen. Det har også versert flere videoer fra Australia og New Zealand som viser klippere som slår klippemaskinen i hodet på sauene for at de skal sitte stille. Naturligvis blir det reaksjoner på slik oppførsel. Vi må aldri komme i en situasjon der folk utenfra ser på det vi driver med, enten det er bruk av gjeterhund eller klipping, som uakseptabel dyrehåndtering. Dyras velferd må alltid stå i høysetet i alt arbeid med dyr.

Behandling av sau

Det har kommet inn klager både på at valper herjer med dyra, at sauene blir brukt til gjeterhundtrening selv om de puster og peser voldsomt, at sauene er møkkete eller at de flyr «for livet» for å komme unna en hund som ligger like i hælene. Dette er uakseptabel dyrehåndtering/dyrevelferd og er vel heller ikke det bildet vi ønsker å vise av norsk sauehold. Hvorfor legger vi det da ut på facebook?

(Foto: Nina Sand)

Sauene skal behandles på en respektfull måte både når vi trener hundene våre og når vi bruker hunden ellers i arbeid med dyra.

Sankevideoer

Som oftest kommer det positive reaksjoner på videoer som viser arbeid med veldresserte hunder. Det er bare så synd at det finnes noen unntak. Vi ønsker å markedsføre bruk av gjeterhund som god dyrevelferd. Da må vi alle leve opp til det og håndtere dyra våre bra. Da kan vi også vise gode hunder som hjelper til på gården. Det

er alltid trivelig å se og kunne vise flotte videoer fra sauesankingen om høsten, der sauer kommer ned fra fjellet styrt av flinke hunder.

Salg av gjeterhund

Det er også slik at når man skal selge en gjeterhund kan det være greit å vise til en video av hunden. En video som viser hvor langt hunden er kommet i dressuren, hva man kan forvente av den. Likevel er det å anbefale at en drar og ser på hunden før en kjøper. Dette fordi mye kan bli klippet vekk og arrangert, for at hunden skal se bedre

ut. Det er også slik at alle avstander ser lenger ut på en video enn det gjør i virkeligheten. YouTube har blitt populært, men man skal passe seg for hva man skal tro og mene før hunden er studert nærmere.

Kurs og instruksjon

I disse dager er det flere kurs som avholdes. Instruktørene bør tenke over dette med filming. Flere instruktører informerer om at filming eller bilder ikke er tillatt på sine kurs. Dette er ikke fordi man ikke vil ha filmet en bra økt, eller filmet hunden i sitt rette element, men rett og slett fordi det fort kan bli tatt ut av sin sammenheng. Siste kurset jeg var på ble det avtalt at filming ikke var greit, men man kunne spørre om å få ta bilder.

Det er flere situasjoner som kan bli feiltolket på et bilde, for eksempel at man løper med en gjeterstav og peker mot hunden. Det er viktig at vi er mer bevisste på hvilke bilder vi ønsker å legge ut.

Helt til slutt

Det er sjelden det kommer inn klager, men de kommer oftere nå enn de gjorde før. Dette er kanskje også fordi flere er bevisste på dyrevelferd enn tidligere, men det kan også skyldes at tilgjengelighet på sosiale medier har økt.

NSG ønsker god dyrevelferd for både hund og sau. Det er derfor viktig at vi i miljøet selv tar tak i dette temaet, slik at andre ikke har noe å utsette på slik vi driver.

HELgjødssel

Sør-vestlandets foretrukne beitegjødssel!
Helgjødssel kombinerer egenskapene til hønsegjødsele med styrken til mineralgjødsele.

*Gjødsele er utviklet i samarbeid med NLR Rogaland
Se www.naturgjodssel.no for mere info og tester/rapporter.*

NORSK NATURGJØDSEL

Rindavegen 180 4352 Voll | Pb. 208 Sentrum 4001 Stavanger

- Dokumentert lik avling som ved bruk av tradisjonell mineralgjødssel
- Lengre virkning, bedre smak og avbeiting
- Kan leveres med/uten tilsatt kobolt som standard og med kobber som bestillingsvare

www.naturgjodssel.no

T: 51 42 00 22 | info@naturgjodssel.no

Av Cathinka Kjelstrup